

Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
w Szkole Podstawowej nr 2 im. K.K. Baczyńskiego w Częstochowie
w roku szkolnym 2018/2019

Podstawa prawna programu:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo Oświatowe (Dz.U. 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo Oświatowe (Dz.U.2017 r. poz. 60).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1675).

Założenia programu:

Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej nr 2 im. K.K. Baczyńskiego w Częstochowie obejmuje ogół zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie dzieci oddziałów przedszkolnych oraz uczniów klas I - VIII szkoły podstawowej w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych. Program skierowany jest również do rodziców, nauczycieli i wychowawców.

Program określa:

1. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym:

- a) tematykę działań z uwzględnieniem treści programowych
- b) metody i formy realizacji działań
- c) terminy realizacji działań
- d) osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań

2. Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadania.

Dobrze przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej uczeń, to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, potrafi samodzielnie wybrać szkołę ponadpodstawową, ma plany na przyszłość.

Struktura Programu Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego:

I. Preorientacja zawodowa – oddziały przedszkolne:

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w oddziałach przedszkolnych mają na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

II. Orientacja zawodowa – klasy I - VI

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I – VI mają na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

III. Doradztwo zawodowe – klasy VII-VIII

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu doradztwa zawodowego ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w klasach VII – VIII również na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego.

Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań, z uwzględnieniem odpowiednio potrzeb uczniów i rodziców oraz lokalnych lub regionalnych działań związanych z doradztwem zawodowym:

- Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Centrum Informacji Zawodowej
- Ochotnicze Hufce Pracy
- Powiatowy Urząd Pracy
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
- szkoły ponadpodstawowe
- Samorządowy Ośrodek Doskonalenia w Częstochowie
- Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM”
- Ośrodek Rozwoju Edukacji;

Cele programu (ogólne):

1. Przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej.
2. Wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych.
3. Stworzenie i wdrożenie Programu Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, w ramach którego uczniowie są wspierani metodami aktywnymi w nabywaniu umiejętności związanych z planowaniem kariery zawodowej, wyborem kierunku dalszego kształcenia i zawodu.

Cele szczegółowe (rezultaty):

Uczniowie:

- posiadają pozytywną postawę wobec pracy i edukacji,

- wiedzą jak rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty,
- znają własne predyspozycje zawodowe – zainteresowania, uzdolnienia, uwzględniają je przy wyborze kolejnego etapu kształcenia i zawodu,
- potrafią rozwijać swoje umiejętności i kompetencje,
- posiadają umiejętność pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych,
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń,
- są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej,
- są zmotywowani do pracy na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego,
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu,
- posiadają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy,
- znają system kształcenia, oraz ofertę szkół ponadpodstawowych,
- znają zasady rekrutacji i terminarz rekrutacyjny,
- wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu,
- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu i szkoły,
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodoznawczej,
- są otwarci i przygotowani na wyzwania współczesnego świata,
- znają trendy kierujące rynkiem pracy i przyczyny bezrobocia.

Nauczyciele:

- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu w określaniu indywidualnych profili,
- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów,
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje,
- wspierają decyzję zawodowo – edukacyjną swoich uczniów,
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową,
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, lub kierują do specjalistów,
- włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

Rodzice:

- znają problematykę rozwoju zawodowego dziecka,
- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców” dla swoich dzieci,
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu,
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji,
- wiedzą gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.

- angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy).

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego:

I. Preorientacja zawodowa - oddziały przedszkolne

1. Poznanie siebie, własnych zasobów.

Dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;
- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

II. Orientacja zawodowa - klasy I –III szkoły podstawowej

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

III. Orientacja zawodowa – klasy IV – VI szkoły podstawowej

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

IV Doradztwo zawodowe- klasy VII i VIII

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Metody i formy pracy:

Doradztwo indywidualne:

- rozmowa i wywiad doradczy,
- diagnoza predyspozycji zawodowych – kwestionariusze, testy,
- udzielanie wsparcia w podjęciu decyzji zawodowej,
- wsparcie w podnoszeniu samooceny i radzeniu sobie w sytuacjach utrudniających optymalny rozwój,

- udzielanie informacji adekwatnych do potrzeb ucznia,
- pomoc w prawidłowym przygotowaniu dokumentów podczas rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych,
- działalność punktu konsultacyjnego dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Doradztwo grupowe:

- metody aktywizujące: burza mózgów, dyskusja,
- metody zapisowe: drzewko decyzyjne, mapy myśli,
- dramy: inscenizacje i odgrywanie ról,
- badania grupowe z wykorzystaniem kwestionariuszy, ankiet, testów,
- metody audiowizualne: filmy edukacyjne, zasoby Internetu, prezentacje multimedialne, tablica interaktywna,
- treningi umiejętności społecznych, miniwykłady, pogadanki,
- wyjścia edukacyjne,
- spotkania z zaproszonymi gośćmi,
- lekcje przedmiotowe, na których są realizowane treści z zakresu preorientacji, orientacji, doradztwa zawodowego,
- udział uczniów w Lokalnym Tygodniu Branż Zawodowych, targach edukacyjnych,
- konkursy,
- udział w projektach.

Materiały ogólnodostępne w Internecie:

- ✓ www.koweziu.edu.pl
- ✓ www.wybieramzawod.pl
- ✓ www.labirynt-zawodow.progra.pl
- ✓ www.ohpdlaszkoly.pl
- ✓ www.kluczkdokariery.pl
- ✓ www.pociagdo kariery.pl
- ✓ www.praca.gov.pl
- ✓ www.doradca.praca.gov.pl
- ✓ www.zawody.praca.net

- ✓ www.perspektywy.pl
- ✓ www.ciz.ids.czest.pl

Osoby odpowiedzialne za realizację:

Osobami odpowiedzialnymi za realizację programu są: dyrektor szkoły, pedagog, szkolny doradca zawodu, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel bibliotekarz, wychowawcy świetlicy.

Procedura ewaluacji wewnętrznej:

Celem ewaluacji będzie ocena skuteczności realizowanego programu, jego zgodności z oczekiwaniami uczniów, rodziców i nauczycieli.

Ewaluacja WSDZ odbywać się będzie poprzez:

- analizę losów absolwentów - opracowanie na podstawie list uczniów otrzymanych ze szkół ponadpodstawowych,
- przeprowadzenie wśród uczniów rozmów oceniających przydatność zajęć z zakresu preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego,
- rozmowy indywidualne – sugestie uczniów, rodziców, osób realizujących program, dotyczących jego modyfikacji,
- analizę sprawozdań poszczególnych nauczycieli realizujących tematykę doradczą.

Osobą odpowiedzialną za dokonanie ewaluacji WSDZ jest dyrektor szkoły, koordynator doradztwa zawodowego w szkole. Wyniki badań efektów pracy doradczej przedstawione zostaną na radzie plenarnej.

Podpis dyrektora:

**Realizacja WSDZ w oddziale przedszkolnym Szkole Podstawowej nr 2 im. K.K. Baczyńskiego w Częstochowie
rok szkolny 2018/2019**

LP.	Tematyka działań	Formy i metody realizacji	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację	Podmioty współpracujące
1.	<p>Poznanie siebie Dziecko: - określa, co lubi robić;</p> <p>- podaje przykłady różnych zainteresowań;</p> <p>- określa, co robi dobrze;</p> <p>- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.</p>	<p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne; konkursy, prace plastyczne, zabawy tematyczne;</p> <p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne, język angielski, konkursy, występy artystyczne;</p> <p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne; język angielski, spotkania z ludźmi wykonującymi różne zawody, autoprezentacja;</p> <p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne;</p>	<p>Cały rok szkolny;</p> <p>Cały rok szkolny;</p> <p>Cały rok szkolny;</p> <p>Cały rok szkolny;</p>	<p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego</p> <p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego, nauczyciel języka angielskiego;</p> <p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego, nauczyciel języka angielskiego</p> <p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego</p>	<p>Pracownik poradni PP;</p> <p>Pracownik poradni PP;</p> <p>Pracownik poradni PP, osoby wykonujące różne zawody;</p> <p>Pracownik poradni PP;</p>
2.	Świat zawodów i rynek pracy				

	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odgrywa różne role zawodowe w zabawie; - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby; • wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę; 	<p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne; kalambury, quizy</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjścia edukacyjne, warsztaty; <p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne; warsztaty, spotkania z osobami prezentującymi różne zawody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkanie ze strażakami - spotkanie z policjantem - spotkanie z pielęgniarką szkolną - spotkanie z urzędnikiem pocztowym - wyjście do biblioteki - wyjście do apteki - spotkanie z listonoszem - wyjście do teatru im. A. Mickiewicza; <p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne; wycieczki;</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok s</p>	<p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego</p> <p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego</p> <p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego</p>	<p>Pracownik poradni PP;</p> <p>Pracownik poradni PP, Teatr im. A. Mickiewicza, Straż Pożarna, Policja, pielęgniarka szkolna, Poczta polska, biblioteka miejska;</p> <p>Pracownik poradni PP</p>
--	--	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; • opowiada o sobie w grupie rówieśniczej. 	<p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne;</p> <p>- zajęcia integracyjne, prace plastyczne, zabawy tematyczne;</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Wrzesień/październik 2018</p>	<p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego</p> <p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego, pedagog szkolny;</p>	<p>Pracownik poradni PP;</p> <p>Pracownik poradni PP</p>
3.	<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p> <p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa etapy edukacji; • nazywa czynności, których lubi się uczyć. 	<p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne;</p> <p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne;</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p>	<p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego</p> <p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego</p>	<p>Pracownik poradni PP;</p> <p>Pracownik poradni PP;</p>
4.	<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p> <p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada, kim chciałoby zostać; 	<p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne, język angielski, konkursy plastyczne, zabawy tematyczne;</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego, języka angielskiego ;</p>	<p>Pracownik poradni PP;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu; • podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej. 	<p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne, język angielski, praca w grupach, przydział obowiązków w oddziale przedszkolnym, obowiązki dyżurnego;</p> <p>Zajęcia edukacyjne – wychowanie przedszkolne; język angielski, zajęcia integracyjne, przydział obowiązków w oddziale przedszkolnym;</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p>	<p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego, języka angielskiego</p> <p>Nauczyciel wychowania przedszkolnego, języka angielskiego</p>	<p>Pracownik poradni PP;</p> <p>Pracownik poradni PP;</p>
--	---	---	---	---	---

**Program realizacji WSDZ w klasach I-III w Szkole Podstawowej nr 2 im. K.K. Baczyńskiego w Częstochowie
rok szkolny 2018/2019**

LP.	Tematyka działań	Formy i metody realizacji	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację	Podmioty współpracujące
1.	<p>Poznanie siebie:</p> <p>- Opisywanie przez ucznia swoich zainteresowań i określanie, w jaki sposób może je rozwijać;</p> <p>- Prezentowanie swoich zainteresowań wobec innych osób – podawanie przykładów różnorodnych zainteresowań;</p> <p>- Podawanie przez ucznia swoich mocnych stron w różnych obszarach;</p>	<p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; konkursy, prace plastyczne; Kl. I – III SP</p> <p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; konkursy, występy artystyczne, autoprezentacja Kl. I - III SP</p> <p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna, zajęcia z wychowawcą; spotkania z ludźmi wykonującymi różne zawody, autoprezentacja; Kl. I - III SP</p>	<p>Cały rok szkolny;</p> <p>Cały rok szkolny;</p> <p>Cały rok szkolny;</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej;</p> <p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej;</p> <p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej, pedagog szkolny;</p>	<p>Doradca zawodu CIZ</p> <p>Doradca zawodu CIZ</p> <p>Doradca zawodu CIZ; osoby wykonujące różne zawody;</p>

	- Podejmowanie działań w sytuacjach zadaniowych i opisywanie, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;	Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; Kl. I - III	Cały rok szkolny;	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej;	Doradca zawodu CIZ
2.	Poznawanie świata zawodów i rynku pracy: - Odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie;	Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; kalambury, quizy; Kl. I - III	Cały rok szkolny;	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej;	Doradca zawodu CIZ
	- Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowych specyfik pracy w wybranych zawodach;	Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; warsztaty; - spotkanie ze strażakami - spotkanie z policjantem - spotkanie z pielęgniarką szkolną - wyjście do teatru im. A. Mickiewicza; Kl. I - III	Cały rok szkolny	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy;	Doradca zawodu CIZ, Teatr im. A. Mickiewicza, Straż Pożarna, Policja, pielęgniarka szkolna, Przedstawiciele różnych profesji spotkani podczas wyjść edukacyjnych;
	- Opisywanie, czym jest praca i	Zajęcia edukacyjne –	Cały rok szkolny	Nauczyciele edukacji	Doradca zawodu

	<p>omawianie jej znaczenia w życiu człowieka w wybranych przykładach;</p> <p>- Omawianie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia w którym funkcjonuje;</p> <p>- Opisywanie roli zdolności i zainteresowań w wykonaniu danego zawodu;</p> <p>- Posługiwanie się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;</p>	<p>edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; wycieczki np.: do apteki, do sklepu, wyjście do biblioteki, do teatru; Kl. I – III</p> <p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, wycieczki; Kl. I - III</p> <p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; Kl. I - III SP</p> <p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; zajęcia plastyczne, techniczne, koła zainteresowań, wycieczki; Kl. I - III SP</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p>	<p>wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej;</p> <p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy;</p> <p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej</p> <p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej;</p>	<p>CIZ, przedstawiciele różnych zawodów;</p> <p>Doradca zawodu CIZ Pracownicy Poczty Polskiej, biblioteki, kina itp.</p> <p>Doradca zawodu CIZ</p> <p>Doradca zawodu CIZ</p>
3.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez				

	<p>całe życie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie u uczniów potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; - Wskazywanie treści, których uczeń lubi się uczyć; - Wymienianie różnych źródeł wiedzy i podejmowanie próby korzystania z nich; 	<p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; Kl. I - IIISP</p> <p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna; Kl. IIISP</p> <p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; lekcje biblioteczne, czytelnictwo; Kl. I - IIISP</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p>	<p>Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej;</p> <p>Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy;</p> <p>Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej, nauczyciel bibliotekarz;</p>	<p>Doradca zawodu CIZ</p> <p>Doradca zawodu CIZ</p> <p>Doradca zawodu CIZ, pracownik biblioteki ;</p>
4.	<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentowanie przez ucznia wypowiedzi na temat tego, kim chciałby zostać i co chciałby robić; - Wdrażanie do planowania swoich działań lub działań grupy, wskazując cel na podstawie czynności i zadania 	<p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; konkursy plastyczne; Kl. I - IIISP</p> <p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa,</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p>	<p>Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej;</p> <p>Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy,</p>	<p>Doradca zawodu CIZ</p> <p>Doradca zawodu CIZ</p>

	<p>niezbędny do realizacji przedsięwzięcia;</p> <p>- Podejmowanie samodzielnych decyzji w sprawach związanych bezpośrednio z osobą ucznia.</p>	<p>edukacja informatyczna; praca w grupach; Kl. II - IIISP</p> <p>Zajęcia edukacyjne – edukacja wczesnoszkolna, edukacja językowa, edukacja informatyczna; obowiązki klasowe, dyżurnego; Kl. I-IIISP</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>edukacji językowej, edukacji informatycznej;</p> <p>Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej - wychowawca klasy, edukacji językowej, edukacji informatycznej;</p>	<p>Doradca zawodu CIZ</p>
--	--	--	-------------------------	---	-------------------------------

**Program realizacji WSDZ w klasach IV-VI w Szkole Podstawowej nr 2 im. K.K. Baczyńskiego w Częstochowie
rok szkolny 2018/2019**

LP	Tematyka działań	Formy i metody realizacji	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację	Podmioty współpracujące
1.	<p><u>Poznawanie osobistych zasobów przez ucznia:</u> Uczeń: - określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;</p> <p>- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;</p> <p>- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;</p> <p>- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.</p> <p>-</p>	<p>Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów, zajęcia z wychowawcą, konkursy; kl. IV-VI;</p> <p>Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów; zajęcia z wychowawcą klasy, pedagogiem; IV-VI;</p> <p>Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów; zajęcia z wychowawcą; klasy IV-VI;</p> <p>Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów; zajęcia z wychowawcą, konkursy, udział w apelach, akademiach; klasy IV-VI;</p>	<p>Cały rok szkolny;</p> <p>I i II półrocze r. szk. 2018/2019</p> <p>I i II półrocze r. szk. 2018/2019; (kl. IV-VI);</p> <p>I i II półrocze r. szk. 2018/2019; (kl. IV-VI);</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów, wychowawca klasy;</p> <p>Nauczyciele ucący wszystkich przedmiotów; wychowawca klasy;</p> <p>Nauczyciele ucący wszystkich przedmiotów; wychowawca klasy;</p> <p>Nauczyciele ucący wszystkich przedmiotów; wychowawca klasy;</p>	<p>Doradca zawodu CIZ</p> <p>Doradca zawodu CIZ</p> <p>Doradca zawodu CIZ</p> <p>Doradca zawodu CIZ</p>

2.	<u>Poznawanie świata zawodów i rynku pracy:</u> Uczeń: - wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;	Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów; warsztaty zawodoznawcze; wizyty w zakładach pracy, spotkania informacyjne dot. zawodów i kształcenia zawodowego, zajęcia z doradcą zawodu CIZ (klasy VI);	Cały rok szkolny	Nauczyciele uczący wszystkich przedmiotów; wychowawca klasy, szkolny koordynator doradztwa zawodowego;	Przedstawiciele zawodów, absolwenci szkół, lokalni pracodawcy, doradca zawodu CIZ, pracownicy PUP;
	- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;	Zajęcia edukacyjne z przedmiotu język polski, język angielski, historia, matematyka, WDŻ, zajęcia z wychowawcą;	Cały rok szkolny	Nauczyciele uczący wybranych przedmiotów, wychowawca klasy;	Doradca zawodu CIZ
	- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;	Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów;	Cały rok szkolny	Nauczyciele uczący wszystkich przedmiotów	Doradca zawodu CIZ
	- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów, szczególnie plastyka, technika, matematyka, zajęcia dodatkowe: koła zainteresowań, udział w konkursach;	Cały rok szkolny;	Nauczyciele uczący wszystkich przedmiotów	Doradca zawodu CIZ
	- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	Wycieczki edukacyjne, np. bank, poczta, KRUS, Agencja Rozwoju Regionalnego, zajęcia ze wszystkich przedmiotów;	Cały rok szkolny;	Wychowawca klasy, pedagog szkolny, koordynator WSDZ	Doradca zawodu CIZ, przedstawiciele zawodów;

3.	<u>Poznanie rynku edukacyjnego i strategii uczenia się przez całe życie:</u> Uczeń: - wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;	Zajęcia z wychowawcą, konkursy, zajęcia dodatkowe oraz na wszystkich przedmiotach edukacyjnych;	Cały rok szkolny;	Wychowawca klasy, nauczyciele wszystkich przedmiotów;	Doradca zawodu CIZ
	- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;	Ankiety, wywiad, rozmowa, drama, zajęcia z wychowawcą, zajęcia z pedagogiem szkolnym;	I półrocze	Wychowawca klasy, pedagog szkolny;	Doradca zawodu CIZ
	- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	Wizyty w bibliotece, wycieczki i wyjścia edukacyjne, zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów	Cały rok szkolny;	Wychowawca klasy, nauczyciele wszystkich przedmiotów;	Przedstawiciele zawodów
4.	<u>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych:</u> Uczeń: - opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;	Zajęcia z wychowawcą, prezentacja uczniów, spotkania z pracownikiem PP i CIZ (klasy VI);	II półrocze	Wychowawca klasy, koordynator WSDZ, pedagog, pracownik CIZ, pracownik PP;	Doradca zawodu CIZ
	- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;	Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów, zajęcia z wychowawcą, zajęcia dodatkowe, imprezy szkolne;	Cały rok szkolny;	Nauczyciele uczący wszystkich przedmiotów; wychowawca klasy;	
	- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych	Indywidualizacja pracy na lekcji oraz pracy domowej na zajęciach	Cały rok szkolny;	Nauczyciele uczący wszystkich	Pracownik poradni PP;

	bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.	ze wszystkich przedmiotów;		przedmiotów;	
--	--	----------------------------	--	--------------	--

Program realizacji WSDZ w klasach VII-VIII w Szkole Podstawowej nr 2 im. K.K. Baczyńskiego w Częstochowie

rok szkolny 2018/2019

LP.	Tematyka działań	Formy i metody realizacji	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację	Podmioty współpracujące
1.	Poznawanie osobistych zasobów Uczeń:				
	- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;	Zajęcia edukacyjne z przedmiotu – biologia; zajęcia z wychowawcą, zajęcia z doradztwa zawodowego;	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Nauczyciel przedmiotu –biologia, doradca zawodowy, wychowawca klasy;	Higienistka szkolna, doradca zawodu CIZ;
	- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);	Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów; zajęcia z wychowawcą; zajęcia z doradztwa zawodowego;	Cały rok szkolny	Nauczyciele uczący wszystkich przedmiotów; wychowawca klasy, nauczyciel doradztwa zawodowego;	Doradca zawodu CIZ
	- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;	Zajęcia z doradztwa zawodowego, zajęcia edukacyjne z przedmiotu – informatyka, zajęcia z wychowawcą, konsultacje indywidualne z doradcą z CIZ	II półrocze (kl. VII i VIII);	Nauczyciel przedmiotu – informatyka, wychowawca klasy, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog szkolny;	Doradca zawodu CIZ
	- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;	Zajęcia z doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą, konsultacje indywidualne z doradcą z CIZ	Cały rok szkolny (kl. VIII);	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca klasy;	Doradca zawodu CIZ
	- określa aspiracje i potrzeby w	Zajęcia z doradztwa	Cały rok szkolny	Nauczyciel doradztwa	Doradca zawodu CIZ

	zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;	zawodowego, zajęcia z wychowawcą, konsultacje indywidualne z doradcą z CIZ	(kl. VIII);	zawodowego, wychowawca klasy; pedagog szkolny	
	- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.	Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów, w szczególności z etyki/religii i WOS, zajęcia z wychowawcą, zajęcia z doradztwa zawodowego;	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII);	Nauczyciel doradztwa zawodowego, nauczyciele wszystkich przedmiotów, wychowawca klasy; pedagog szkolny;	Doradca zawodu CIZ
2.	Poznanie świata zawodów i rynku pracy				
	Uczeń:				
	- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;	Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów, warsztaty zawodoznawcz, zajęcia z doradztwa zawodowego, wizyty w zakładach pracy, spotkania informacyjne dot. zawodów, kształcenia zawodowego (Tydzień Lokalnych Branż Zawodowych, Targi Edukacyjne, Środowiskowy Punkt Informacyjny o Szkołach Ponadpodstawowych);	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Nauczyciele uczący wszystkich przedmiotów, wychowawca klasy, nauczyciel doradztwa zawodowego, nauczyciel bibliotekarz, koordynator WSDZ;	Lokalni pracodawcy, przedstawiciele szkół kształcących w zawodach, pracownicy CIZ, pracownicy PUP, WUP;
	- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;	Zajęcia z doradztwa zawodowego, wizyty w zakładach pracy, spotkania informacyjne dot.	Cały rok szkolny (kl. VIII)	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca klasy, koordynator WSDZ;	Lokalni pracodawcy, przedstawiciele szkół kształcących w zawodach,

		zawodów, kształcenia zawodowego;			pracownicy CIZ;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;	Zajęcia edukacyjne z geografii, WOS, informatyki, zajęcia z doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą, spotkania informacyjne dot. zawodów, kształcenia zawodowego;	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Nauczyciel przedmiotu – geografia, WOS, informatyki, nauczyciel doradztwa zawodowego, koordynator WSDZ;	Doradca zawodu CIZ, pracownicy PUP, WUP;	
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;	Zajęcia ze wszystkich przedmiotów, zajęcia doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą;	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Nauczyciele wszystkich przedmiotów, nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca klasy, pedagog szkolny;	Doradca zawodu CIZ	
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;	Zajęcia ze wszystkich przedmiotów, zajęcia doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą, wolontariat;	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Nauczyciele wszystkich przedmiotów, nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca klasy, pedagog szkolny, opiekun szkolnego koła wolontariatu;	doradca zawodu CIZ	
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;	Zajęcia ze wszystkich przedmiotów, zajęcia doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą;	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Nauczyciele wszystkich przedmiotów, nauczyciel doradztwa	Doradca zawodu CIZ	

				zawodowego, wychowawca klasy, pedagog szkolny;	
	- dokonuje autoprezentacji.	Zajęcia ze wszystkich przedmiotów, zajęcia doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą, udział w konkursach zawodoznawczych i innych, akademiach, apelach szkolnych, projekty uczniowskie;	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Nauczyciele wszystkich przedmiotów, nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca klasy;	Doradca zawodu CIZ
3.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				
	Uczeń:				
	- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;	Udział w Dniach Otwartych szkół ponadpodstawowych, spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych na terenie szkoły, zajęcia doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą, indywidualne rozmowy z doradcą zawodowym;	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca klasy; nauczyciel bibliotekarz, pedagog szkolny, koordynator WSDZ;	Doradca zawodu CIZ, przedstawiciele wszystkich szkół ponadpodstawowych;
	- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;	Zajęcia doradztwa zawodowego, zajęcia z przedmiotu – informatyka, zajęcia z wychowawcą, spotkania z pedagogiem;	II półrocze (kl. VIII)	Nauczyciel doradztwa zawodowego, nauczyciel informatyki, pedagog szkolny, wychowawca klasy;	Doradca zawodu CIZ
	- charakteryzuje strukturę systemu	Zajęcia doradztwa	I półrocze (kl.	Nauczyciel doradztwa	Doradca zawodu CIZ

	edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;	zawodowego, zajęcia z wychowawcą;	VIII)	zawodowego, wychowawca klasy;	
	- określa znaczenie uczenia się przez całe życie	Zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Wszyscy nauczyciele przedmiotów, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog szkolny;	Doradca zawodu CIZ
4.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych				
	Uczeń:				
	- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;	Zajęcia ze wszystkich przedmiotów, zajęcia doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą; konsultacje indywidualne z doradcą z CIZ	II półrocze (kl. VIII)	Wszyscy nauczyciele przedmiotów, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog szkolny, wychowawcy klas;	Doradca zawodu CIZ
	- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia doradztwa zawodowego, konsultacje indywidualne z doradcą z CIZ;	II półrocze (kl. VIII)	Wychowawca klasy, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog szkolny;	Doradca zawodu CIZ
	- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia doradztwa zawodowego, konsultacje indywidualne z doradcą z CIZ, spotkanie z pracownikiem PUP/WUP;	Cały rok szkolny (kl. VII i VIII)	Wychowawca klasy, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog szkolny, koordynator WSDZ;	Pracownik CIZ; PUP, WUP;
	- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia doradztwa zawodowego, konsultacje indywidualne z doradcą z PP	II półrocze (kl. VII) Cały rok szkolny (kl. VIII)	Wychowawca klasy, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog szkolny	Doradca zawodu CIZ

